

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:2219

av Valter Mutz m.fl. (MP)

Bankdelning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om den svenska banksektorn i syfte att separera affärsbanker från investmentbanker samt begränsa den statliga bankgarantin till de förra och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Aristoteles skilde på ekonomi och krematistik. Det förra begreppet stod för hushållning och långsiktigt värdeskapande och var något som kom alla hushållets medlemmar till del. Krematistik, däremot, betecknade köpslagan och spekulation och var något som främst berörde de i transaktionen inblandade, snarare än att tillgodose behov i samhället.

I vår tid talar vi istället om finanssektorn kontra den reala ekonomin. I den förra skapas pengar, till exempel genom handel med valutor vars inbördes värden oupphörligt fluktuerar eller genom att alltmer avancerade och ”förpackade” värdepapper handlas globalt i realtid. I den senare produceras varor och tjänster med hjälp av arbete, energi och naturresurser.

Bankers ursprungliga affärsidé är in- och utlåning, något som ger trygghet åt sparare och kapital till investerare. Vid sidan av traditionella affärsbanker har med tiden investmentbanker kommit att spela en allt större roll. Investmentbanker fokuserar på handel med värdepapper och har visat stor kreativitet när det gäller finansiella innovationer, med förödande resultat.

I ett fritt samhälle låter sig knappast spelhallar, kasinon och vadslagningsbyråer förbjudas. Det framstår däremot som angeläget att upprätta en tydlig boskillnad mellan kasinon och banker, mellan den logik som bygger på extremt hög risktagning och virtuella värden å ena sidan och å andra sidan den logik som utgår från den reala ekonomins produktion av varor och tjänster. Denna insikt fick den amerikanska

kongressen att 1933 stifta en lag – efter upphovsmännen benämnd Glass-Steagall Act – som just upprättade en tydlig boskillnad mellan regelverket för traditionell bankverksamhet och övrig finansiell aktivitet. Vidare så stipulerade den nya lagen att endast den förra verksamheten skulle omfattas av den statliga bankgarantin. Bakgrunden var den alltmer okontrollerade finansspekulation som lett till börskraschen 1929. Många bedömare anser att upphävandet av den här lagen 1999 lade grunden för dagens finanskris.

Runtom i världen debatteras och föreslås lagstiftning som ålägger bankerna att mycket tydligare än idag hålla isär den traditionella bankverksamheten från övrig verksamhet. Vissa steg har tagits på olika håll men ingenstans är man ännu i närheten av Glass-Steagall Act.

Vi anmodar regeringen att tillsätta en utredning med uppdraget att föreslå ny lagstiftning för den svenska banksektorn, med syfte att juridiskt tydligt separera affärsbanker från investmentbanker samt begränsa den statliga bankgarantin till de förra.

Valter Mutz (MP)

Annika Lillemets (MP)

Jakop Dalunde (MP)